

AMBLA VALLALEHT

Nr 4 (140)

APRILL (2005)

APRILL Leelo Tungal

Sulalumes seisab vaher,
laubal raagus oksakahl.

Koore all tal liigub mahe
jahe, läbipaistev mahl.

Kerge pole teha tal vist
mahla mullast jürikuul.

Öösiti veel härma talvist
okstele toob kõle tuul.

Südapäeval aga ärkab
vahtrasüda: on aprill!

Lõhnast aimad: kuskil
tärkab esimene sinilill!

TÄNA LEHES:

<i>Aravete Tulehoidjast</i>	2
<i>Kulu põletamisest</i>	2
<i>Jäätmete veost</i>	3
<i>Sääsküla Huviklubist</i>	4
<i>Märtsikuu volikogus</i>	5
Hooldajatoetusest	7
<i>Teated, reklaam</i>	10

Aravete Tervise- ja Hooldekeskus pidas sünnipäeva

01. aprillil tähistas Aravete Tervise- ja Hooldekeskus oma 10. sünnipäeva.

Sel puhul tulid meie hoolealuseid ja töötajaid tervitama lasteaialapsed koos muusikaõpetaja ja juhatajaga ning esitasid toreid muusika- ja luulekava, mis võeti vastu suure aplausiga. Lapsed olid joonistanud väga kenad kevadepildid ning need kingiti kõikide tubade elanikele.

Vallavanem ja sotsiaalnõunik tervitasid meie kollektiivi lillekimbuga ja soovisid kõigile tugevat tervist ning ilusat kevadet.

Ootamatult ilmusid kohale ajakirjanik ja fotograaf Järva Teatajast ning siis jäädvustati kogu meie pere ka fotodele. Oma muljeid jagasid kommenteerimise vahele nii hoolealused kui ka külalised. Lõpetuseks sai mõnel tuur tantsugi tehtud.

Aravete Tervise- ja Hooldekeskuses on 10. aasta jooksul viibinud hooldusel ja põetusel üle 150 inimese. Oleme püüdnud aidata hoolealuseid nende kõige raskematel hetke-

Caption describing picture or graphic.

del. Praegu on meie hooldada 18 memme—taati. Paljud on meie hoole all juba pikemat aega, staažikamad isegi üle 5 aasta.

Töötajad on meil tublid ja töökad. Hooldajaid on ametis 5, töö toimub vahetustega. Suurim probleem on see, et asume II korrusel ja trepist käimistega on raskusi. Täname kõiki, kes meid sünnipäeval mees pidasid ja ka igapäevatoos abikäe on ulatanud.

Helve Matkamäe — juhataja

Järva Kinnisvara OÜ

ostab, müüb ja vahendab kinnis- ja vallasvara. Nõustame müümisel.

Vajadusel tuleme ise kohale.

Tel/faks 38 20 624

GSM 58 194 636

e-mail: jarva.kinnisvara@mail.ee

OÜ LANDEKER

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust hind kuni 120 000 kr hektar (läbi raiutud ja hüpoteebiga). Ettemaksu võimalus. Maamõõtmine. Nõustamine ja abi asjaajamisel. Telefon: 489 4055 (Raplas), 511 0415; 517 9566, faks 633 5576, Tallinna mnt 14, kab 332

Aravete Tulehoidja tegevusest

Pealkirjas toodud nime on kindlasti paljud meie valla elanikud kuulnud. Aga millega me siis ikkagi tegeleme. Meie põhitegevus on eelkõige tulekahjude ennetamine ja tuletõrjesport. Enamikel meist on teada, et tulekustutit tuleb lasta regulaarselt kontrollida vastava ala spetsialistil. Millal seda teha, see peab olema kirjas igal tulekustutit. Vaadake kustutit ja sellel oleval kontrollklepsul peab olema kirjas millal peate kustutit uuesti kontrollida laskma. Ärge seda tähtaega ületage. Eriti soovitan seda meeles pidada autojuhtidel. Politsei kontrollib ka tee peal seda üsna usinalt ja seda õigustatult. Autode süttimised on sagenenud ja kahjuks liiga tihti on veel juhuseid kus autos puudub tulekustuti või on kustuti, aga see ei toimi. Autos olevat tulekustutit tuleb vastavalt Siseministri määrusele lasta kontrollida igal aastal. Juba eelmise aasta lõpust peavad kõik tulekustuti kontrollijad oma Majandusministeeriumi vastavat registreeringut ehk numbrit. Selle alusel saab majandusministeeriumi koduleheküljelt igaüks kontrollida, kas talle teenust pakkuv ettevõtte on üldse pädev seda tegema. Enamik selle alaga tegelejaid on vastava numbriga varustanud juba kustutile pandava kontrolli või hoolduse klepsu. Kuna turule on ka võltstegijaid, kes seda registreeringut ei oma, siis soovitan eelkõige ettevõtetel seda numbrit kindlasti küsida teile teenust pakkuvalt isikult. MTÜ Aravete Tulehoidjal on vastav õigus olemas ja seega kogu tegevus seaduslik. Täpselt sama lugu on korstnapühkijatega. Ka nemad peavad olema registreerinud oma tegevuse. Kui seda registreeringut neil ette näidata ei ole, siis on tegu tõenäoliselt libategijatega. Kindlasti soovitus kõikidele eramajade omanikele. Nõudke korstnapühkijalt kohe peale tööde teostamist vastavat tööde akti. Aktis peab kindlasti

olema kirjas korstnapühkija nimi, firma andmed, tehtud töö nimetus, maksumus ja registreeringu number. Ärge makse talle enne kui olete saanud akti. Sest ainult selle akti abil saate omale garantii tehtud tööde kohta. Kui te akti ei küsi ja teil tekib uus probleem, siis pole teil kellegi poole pöörduda nõudega ebakvaliteetse töö osas. Selliseid juhtumeid aeg- ajalt ikka ette tuleb. Juhul kui teie maja on kindlustatud siis võib kindlustusfirma seda akti teilt küsida, et selgitada kas te olete täitnud korrektset tuleohutuse eeskirju. Kütteseadmeid tuleb vastavalt kütmise iseloomule lasta puhastada üks või kaks korda aastas. Seda näeb ette vastav kütteseadmete puhastamise määrus. Muidugi võite oma majal teha neid töid ise, aga sel juhul võib kindlustusega teil tekkida probleeme. Meil on aga vastava koolituse läbinud korstnapühkijad olemas. Tõsi on ka see, et teatud perioodil tuleb arvestada pärsi pika ooteajaga.

Tuletõrjesporti teeb meil hetkel päris väike ring noori, kuid seda edukamalt. Meie soov on küll, et sellega tegeleks rohkem noori. Paraku on käesoleval aastal meie tuntuim sportlane Sirgo Voore seotud poole suveni õpingutega ja see raskendab suuremal hulgal noori kaasamast. Selle ala suur miinus on kohapealsete trennimisvõimaluste puudulikkus. Kuid poisid, kes on tõsiselt huvitatud tuletõrjespordist andke endast teada telefonil 3832361. Eriti on oodatud poisid kelle sünniaasta 1991 ja hiljem. Tõsised tegijad garanteerime ka võistlustega.

Samuti üritame teid oma pädevuse piirides abistada tuleohutust puudutavates küsimustes. Meie telefon oli juba eelpool toodud,

Priit Grünthal MTÜ Aravete Tulehoidja

Kulu põletamine on keelatud

Kevad – kas jällegi kulupõlengud? Tuleb teadvustada, et lume alt pääsenud kulu kuivab kiiresti kevadpäikese ja tuulte mõjul ning on väga kergesti süttiv. Kahjuks mõistetakse kulutule ohtlikkust alles siis, kui ollakse ise õnnetuse tagajärjel kannatanud, kui tuli on nõudnud inimelu või pere on jäänud peavarjuta. Süttides levib kulutuli tuule korral väga kiiresti ning vahel mitmes suunas, mis ongi põhjuseks, et sageli väljub kulupõletamine kontrolli alt.

Juhul, kui on olemas reaalne oht, et kulu võib süttida (selle võib põhjustada mahavisatud kustutamata suits või tikk, laste vallatlemine tikku-

dega, transportvahendist väljalennanud säde või kontrolli alt väljunud prahi põletamine), **on kontrollimatu tulekahju ennetamise eesmärgil lubatud kevadel kahe nädala jooksul pärast lume sulamist keltsalt kulu põletada.** Seejuures tuleb rangelt järgida tuleohutusnõudeid ning varuda kaeulatusse esmased kustutusvahendid. Tee- või hooneäärse kulu põletamisel tuleb teha välisserv, hoonel selle ümbrus, eelnevalt kasta märjaks või puhastada kuivanud taimestikust. Kulu põletamisest tuleb eelnevalt informeerida häirekeskust telefonil 112 ja anda häirekeskusele oma telefoninumber, et päästekorraldaja saaks vajadusel Teile tagasi helistada. (järg lk 3)

Sageli saavad kulupõlengud alguse hooletusest prahi põletamisel. Selleks, et prahi põletamine oleks ohutu ning ei põhjustaks raskesti kontrollitavat kulupõlengut, tuleb kinni pidada järgmistest nõuetest:

- Prahti põletada ja lõket või muud küttekoldevälise tuld võib teha väljaspool ehitist tuule kiirusel kuni 1,5 m/ sek selleks kohandatud mittepõleva alusel või kuivanud taimestikust puhastatud mineraalpinnasel.
- Prahi põletamise ning lõkke või muu küttekoldevälise tule tegemise koht objektile peab paiknema vähemalt 15 m kaugusel mis tahes ehitisest või põlevmaterjali lah-tisest hoiukohast ja vähemalt 30 m kaugusel metsast.
- Tule tegemisel ei tohi tuletõrjija jätta tuld valveta ning pärast prahi põletamist ning lõkke või muu küttekoldevälise tule tege-

mist tuleb põlemisjääd hoolikalt kustutada veega ülevalamise või mulla või liiva-ga katmise teel.

- Mis tahes küttekoldevälise tule tegemisel tuleb lisaks nimetatud nõuetele järgida kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud heakorraeeskirja ning metsa ja muu taimestikuga kaetud alade kohta kehtestatud tuleohutusnõudeid.

Kehtiv karistusseadustik näeb ette tuleohu tekitamise eest looduses tuleohutusnõuete rikkumise tõttu trahvi füüsilisele isikule kuni 12 000 krooni ja juriidilisele isikule kuni 50 000 krooni.

Järvamaa Päästeteenistuse
planeerimis- ja järelevalve osakond

OHTLIKEST JA SUUREGABARIIDILISTEST JÄÄTMETEST

Seoses saabunud kevadega on aeg teha suurpuhastus oma keldrites ja kõrvalhoonetes, kokku koguda **ohtlikud – ja suuregabariidilised jäätmed** ning need tasuta ära anda.

Ohtlike jäätmete veoks on vallavalitsus sõlminud lepingu Väätsa prügilaga, kelle eriotstarbeline veok kogub Ambla vallas ohtlikke jäätmeid **30. aprillil** vastavalt alljärgnevale graafikule:

- 1) **Aravete KETE** politseimaja esisel platsil kell 09.00-09.20
- 2) **Rava** järveäärses parklas kell 10.45-11.00
- 3) **Roosnas** ridamaja teel kell 11.25-11.45
- 4) **Reineveres** raamatukogu juures kell 12.10-12.30
- 5) **Amblas** surnuaia esisel platsil kell 13.00-13.20
- 6) **Kukeveres** korrusmaja juures kell 14.15-14.35
- 7) **Käravete** raamatukogu vastas platsil kell 15.00-15.20

Suuregabariidilistele jäätmetele on tellitud konteinerid Aravetele, Käravetele ja Amblasse. Konteinerid tuuakse kohale **06. mail**, ära viiakse **09. mail**.

Kogu selle aja jooksul võivad elanikud oma suuregabariidilisi jäätmeid konteineritesse tuua. **Palve on oma jäätmed ise panna konteineritesse, mitte platsile.**

Konteineri asetsevad:

Aravetel Lasteaia tänava parklas, **Käravetel** raamatukogu vastas platsil, **Amblas** surnuaia esisel platsil.

Tuua võib ainult vastavas nimekirjas olevaid

jäätmeid.

OHTLIKE JÄÄTMETE NIMEKIRI

- 1) Pliiakud, leelisakud
- 2) Patareid ja väikeakud
- 3) Ravimid
- 4) Süstlad, voolikud (meditsiinilised)
- 5) Õli- ja kütusefiltrid
- 6) Vana õli
- 7) Vanad värvid, lakid ja lahustid
- 8) Aiandusmürgid, kodukemikaalid ja identifitseerimata jäätmed
- 9) Luminestsentslambid
- 10) Elavhõbedasisaldusega kraadiklaasid
- 11) Akude elektrolüüt (akuhape ja leelised)
- 12) Elavhõbedajäätmed
- 13) Kasutatud tulekustutid
- 14) Asbestijäätmed

SUUREGABARIIDILISTE JÄÄTMETE NIMEKIRI

- 1) Sorteeritud betoon
- 2) Sorteeritud tellisejäätmed
- 3) Sorteeritud betooni-, tellise-, plaadi- ja keramikasegud
- 4) Sorteeritud puidujäätmed
- 5) Klaas, elektroonikajäätmed
- 6) Vanarehvid
- 7) Plastikjäätmed
- 8) Muud suurjäätmed
- 9) Sorteeritud vanaraud

Alates aprillikuust avatakse Aravetel Lasteaia tänava parklas esimene Ambla valla paikne ohtlike jäätmete konteiner. Konteiner hakkab iga nädala neljapäeviti lahti olema kella 17.00–19.30-ni. Ambla valla elanikkond võib oma ohtlikud jäätmed Aravetel ära anda.

Näidend " Tupsi ja Nõpsi üllatus"

Aravete Lasteaia perepäeval esitati näidend "Tupsi ja Nõpsi üllatus". Tegelasteks tibud, kanad, kuked, jänesed, harakas- kõik lasteaia lapsed. Peale laulu ja tantsu toimus sumistamine-

SÄÄSKÜLA HUVIKLUBI

Pühapäeval 3. aprillil toimus Aravete Kultuurimajas tasuta loeng-vestlus teemal "Dekoratiivsed köögiviljad". Külas oli Räpina Aianduskooli õppejõud Tiina Paasik, kes on omal alal tunnustatud asjatundja ja, kes jagab oma teadmisi ka ajakirjas Kodukiri ja ka teistes erialaväljaannetes. Aravetel oli Paasikut kuulamas 10 huvilist. Kuulajad said teavet uuemate ja trendikamate köögivilja sortide kohta ja julgust, et Eestis võib kasvatada peaaegu kõike nt. arbuusigi, mis on viimastel aastatel saanud väga populaarseks. Usun, et kuulnud jutust innustust saades, võib nii mõneski Aravete iluaias saabuval suvel näha lillede asemel dekoratiivseid köögivilju. Kohalolijad said pidevalt küsida ka täiendavaid küsimusi lähtudes oma aiast või muldadest.

TEADE

Paide linna sõjaveteranide-pensionäride klubi SEMUD korraldab **9. mail** 2005.a. Järvamaa Lasteabikeskuse päevakeskuses Tallinna tn 49 sõjameeste koosviibimise.

pesast leiti üllatus. Kukk valis rühmade kauni- mad munad ja kuulutati välja "kõige kõvem kok- sija" (vaata ka teisi pilte Aravete Lasteaia kodule- heküljelt)

TÄHELEPANU

**Ambla Vallavolikogu kohtub
21. aprillil kell 17.30 Reinevere ja
Roosna rahvaga REINEVERE RAAMA-
TUKOGUS.**

Ootame aktiivset osavõttu.

**Küsimusi võib esitada juba eelnevalt
e- mail aadressil info@ambla.ee või
tuues kirjalikult vallamajja.**

Kokkuvõtteks võib öelda, et üritus õnnestus ja kindlasti jagavad osavõtjad kuulnud tarkusi ka oma naabritele, kui kellelgi on huvi tutvuda loen- gu materjalidega siis kirjutage

arlet.palmiste@mail.ee ja ma saadan teile.

Üritust korraldanud Sääsküla Huviklubi on asu- tatud Triinu ja Arlet Palmiste poolt, kes ootavad oma seltsi ka teisi ettevõtlikke inimesi. Huviklubi eesmärkideks on erinevate harivate ja vaba aega kasulikult sisustavate ettevõtmiste korraldami- ne. Huviklubi kavatses jätkata analoogsete kooli- tuspäevadega erinevatel teemadel. Kui teil on et- tepanekuid, millistel teemadel või keda sooviksite kuulata, andke sellest samuti teada ülal toodud aadressil.

Arlet Palmiste

Koosviibimine on pühendatud Rahupäeva tähistamiseks.

Täiendav info Paide linnavalitsuse sotsiaa- losakonna telefonil 38 38 626

MÄRTSIKU VOLIKOGUS

Päevakorras olevad teemad:

Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord Ambla vallas- Katre Mägi. Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord sätestab 18-aastase ja vanema puudega inimese hooldajale või eestkostjale toetuse määramise ja maksmise korra. Otsustati: kinnitada kord (määrus vallalehes)

Maa- ja keskkonnakomisjoni liikme nimetamine – Vello Teor.

Otsustati: maa- ja keskkonnakomisjoni esimehe V. Teor'i avalduse põhjal kinnitada vallavolikogu maa- ja keskkonnakomisjoni liikmeks A. Saaris- te.

Korteri üürile andmine – Ülle Ojamäe.

Otsustati: anda üürile eluruum asukohaga Amb- la vald Aravete KETE 23A-8 Aino Pent'le.

Ülevaade kommunaalosakonna revideerimisest – Priit Grünthal. Kontrollimisel pöörati tähelepanu vallale kuuluvate korterite üüri- ja hooldustasu- dest saadud tulude ja majadele tehtud kulutus- tele ning üürnike võlgnevusele. Võlgnevuste summa on vähenenud 10%, seisuga 01.10.2004 on võlg 73973,93 kr. Kõik võlglaad on saanud kohtulahendi. Enamik valla halduses olevaid elumaju on miinustes (tehtud kulutused sellele hoonele on suuremad kui laekunud üüri- ja hooldustasud). Revisjonikomisjon tegi Ambla val- lavalitsusele ettepanekuid hakata rakendama vii- vist, viia üüri- ja hooldustasu seest välja tasud prügilale ja üldelektrole ja arvestada neid eraldi, kaaluda üüri- ja hooldustasude tõstmist, et hoo- neid normaalselt majandada, jätkata selgitustöö tegemist majades, kus pole loodud veel korteri- ühistuid ning tegeleda konkreetsemalt nende võlgnikega, kes hoolimata kohtuotsusest elavad korterites edasi ja pole alustanud võlgade maks- mist.

Otsustati: võtta informatsioon teadmiseks

Kriisiks valmisolek Ambla vallas – Jüri Varik. Hädaolukorra all mõistetakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab riigi julgeolekut, inimese elu ja tervist, kahjustab oluliselt kesk- konda või tekitab ulatuslikku majandusliku kah- ju ning mille lahendamiseks on vaja Vabariigi Valitsuse , valitsusasutuste ning omavalitsus- asutuste kooskõlastatud tegevus. Lähtuda tuleb kahest tasandist: vallavalitsuse ülesanded ja val- la kriisitoimkonna kohustused. Iga vald peab olema valmis hädaolukordade ja õnnetusjuhtu- mite olukorras tegutsemiseks. Tegutsema tuleb hakata enne kui elukutselised päästjad kohale jõuavad. See eeldab omakorda nii ametnike kui ka kõigi elanike ettevalmistamist. See tähendab,

et vallas peab olema moodustatud meeskond, kes juhivad kogu hädaolukorras valmisoleku alast tegevust.

Otsustati: tegeleda selle probleemiga edasi kaa- sates tegevuse väljatöötamise spetsialiste.

Majanduslike huvide deklaratsioonide täitmi- sest – Priit Grünthal. Igal aastal 30. aprilliks peavad esitama volikogu liikmed, vallavalitsuse liikmed oma eelmise aasta majandusaruande. Selleks on vajalik deklareerida saadud tulud, kinnisvarad, võlad, laenud, aktsiad ja sõidukid. Otsustati: esitada revisjonikomisjonile dokumen- did õigeaegselt ja nõuetekohaselt täidetud

AS Aravete Kütus taotlus- Ülle Ojamäe. Esita- tud taotluses palutakse läbi vaadata kord, mis keelab Ambla valla territooriumil öisel ajal alko- holimüügi tanklas. Taotluses soovitakse luba müüa lahjasid alkohoolseid jooke ka öisel ajal. Otsustati: volikogu liikmetel esitada arvamusi ja ettepanekuid 14. 04. 2005. Määrata juhtivkomis- joniks asja arutamisel korrakaitsekomisjon.

Ambla vallavara valitsemise, käsutamise ja kasu- tamise korra muutmise algatamine- Harri Lepa- mets. Vallavalitsus algatas volikogu 17. juuni 2004. a määruse nr. 15 "Vallavara valitsemise, kasutamise ja käsutamise kord" muutmise. Otsustati: määrata juhtivkomisjoniks eelarve- ja majanduskomisjon

Omavalitsuspäevale esindajate nimetamine – Ül- le Ojamäe.

Otsustati: nimetada 22. 04.2005. toimuvale Jär- vamaa Omavalitsuspäevale Ambla valla esindaja- teks Ülle Ojamäe, Vello Teor, Jüri Varik, Harri Lepamets, Vaido Kobrand ning asendusliikme- teks Tiia Rohula ja Lembit Savila

Ülle Ojamäe volikogu esimees

M Ä Ä R U S Ambla 24 märts 2005.a. nr 4 **Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord Ambla vallas**

Aluseks võttes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1 ja § 22 lg 1 p 5 ning Sotsiaal- hoolekande seaduse § 23 lg 2 **Ambla Valla- volikogu m ä ä r a b:**

1. Kinnitada hooldajatoetuse määramise ja mak- smise kord Ambla vallas (juurde lisatud).
2. Määrus jõustub 01. aprillil 2005.a.
3. Määrus avaldada Ambla Vallalehes ja elek- troonilises Riigi Teatajas

HOOLDAJATOETUSE MÄÄRAMISE JA MAKSMISE KORD AMBLA VALLAS.

I. ÜLDSÄTTED.

1. Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord sätestab 18-aastase ja vanema puudega inimese hooldajale või eestkostjale toetuse määramise ja maksmise korra.

2. Mõisted:

2.1. Sügav puue on inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet ööpäevaringselt.

2.2. Raske puue on inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet igal ööpäeval.

2.3. Puude raskusastme määrab ja lisakulud tuvastab arstliku ekspertiisi komisjon või ekspertarst. Puude raskusastme määramise ja lisakulude tuvastamise korra kehtestab sotsiaalminister määrusega.

2.4. Kõrvalabi või juhendamine on abi osutamine inimesele, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise või suhtlemisega.

2.5. Järelevalve on ohutuse tagamine inimese suhtes, kes oma tegevuse või tegevusetusega võib tekitada kahju iseenda või teiste inimeste elule, tervisele või varale.

2.6. Hooldaja – perekonnaseaduse alusel puudega inimesele määratud eestkostja või hooldaja.

3. Hooldajatoetus on igakuine toetus raske või sügava puudega isiku hooldajale või eestkostjale, mida makstakse vallaeelarvest selleks ettenähtud vahenditest.

4. Toetust on õigus saada Ambla valla Rahvastiku Registrisse kantud isikul, kelle hooldusel või eestkostel oleva inimese elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Ambla vald.

5. Toetuse maksmiseks eraldatud vahendite kasutamist korraldab Ambla Vallavalitsus.

6. Hooldajatoetuse saajaks võib olla isik, kelle hooldatavaks on sügava või raske puudega inimene alates kaheksateistkümnendast eluaastast ning, kes tagab talle kõrvalabi, juhendamise või järelevalve ööpäevaringselt või igal ööpäeval.

7. Hooldajatoetuse saajaks võib olla hooldaja või eestkostja, kes hooldab raske ja sügava puudega isikut ja elab tema vahetus läheduses.

8. Hooldajatoetust ei maksta isikule, kellele on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel määratud raske või sügav puue, või kellel on hooldatava ees perekonnaseadusest tulenev ülalpidamiskohustus, või elukaaslasele.

II TOETUSE MÄÄR

9. Hooldajale, kes hooldab sügava puudega inimest, osutades talle kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet ööpäevaringselt, määratakse hoolda-

jatoetust 100 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast.

10. Hooldajale, kes hooldab raske puudega inimest, osutades talle kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet igal ööpäeval, määratakse hooldajatoetust 60 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast.

11. Eelarve piisavuse korral võib maksta täiendavat toetust arsti juures käimisega seotud transpordikulude hüvitamiseks ja/või ravimite kompenseerimiseks sügava puude korral kuni 100 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast ja raske puude korral kuni 60 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast, tingimusel, et puudega inimesele ei ole määratud hooldajat. Kuludokumentidena esitada transpordikulude hüvitamise korral arstitõend visiidil käimise kohta ja ravimite puhul apteegi kassatõekk. Eelpool nimetatud toetust võib arvestada jooksva aasta lõikes.

III TOETUSE TAOTLEMINE.

12. Hooldajatoetuse taotlemiseks esitab puudega inimene, tema hooldaja või eestkostja vallavalitsusele kirjaliku avalduse ja isikut tõendava dokumendi.

13. Vallavalitsusel on õigus nõuda muid täiendavaid andmeid või dokumente, millest informeeritakse taotlejat avalduse vastuvõtmisel või viie tööpäeva jooksul pärast avalduse esitamist.

14. Taotlus, millele ei ole nõudmisel täiendavaid dokumente esitatud, vaadatakse läbi ühe kuu möödudes olemasolevate dokumentide alusel.

IV TOETUSE MÄÄRAMINE JA MAKSMINE.

15 Valla sotsiaalnõunik:

15.1. külastab hooldust vajava inimese kodu, mille käigus hindab abivajaja hooldusvajaduse ning hooldaja või eestkostja võimalused kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve osutamiseks;

15.2. kaalub meetmeid, arvestades inimese vajadusi ja olemasolevaid võimalusi, abivajaduse rahuldamiseks hooldaja määramise, sotsiaaltoetuse või sotsiaalteenuse kaudu, ning teeb vastava ettepaneku vallavolikogu sotsiaalkomisjonile;

15.3. vajadusel pöördub perearsti või geriaatrilise hindamise komisjoni poole abi saamiseks.

16. Sotsiaalkomisjon teeb vallavalitsusele ettepaneku hooldajatoetuse määramiseks või sellest keeldumiseks ning annab hinnangu puudega inimesele vajalike teenuste kohta.

17. Vallavalitsus otsustab hooldajatoetuse määramise ja /või teenustele suunamise hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse registreerimist.

18. Toetus määratakse otsuse tegemisele järgneva kuu 1 kuupäevast ning makstakse välja

hiljemalt arvestatava kuu 15 kuupäevaks.

19. Hooldajatoetus või täiendav toetus kantakse selle saaja pangakontole või makstakse välja Ambla Vallavalitsuse kassast.

20. Hooldajatoetusest tulenev sotsiaalmaks tasutakse kohaliku omavalitsuse poolt.

V HOOLDAJATOETUSE MAKSMISEST KEELDUMINE JA LÕPETAMINE

21. Hooldajatoetuse maksmise keeldumisest teatab vallavalitsus viie tööpäeva jooksul arvates otse tegevise taotlejale kirjalikult, esitades keeldumise põhjused, mis tulenevad hooldusvajaduse ja hoolduse hindamise tulemustest.

22. Hooldajatoetuse maksmine lõpetatakse hooldatava, hooldaja või eestkostja kirjaliku avalduse alusel või asjaoludel, mis tingivad hooldajatoetuse ümbervaatamise:

22.1. hooldatava hoolekandeesutusse või haiglasse hooldusravile paigutamisel;

22.2. hooldaja või hooldatava elukoha andmete muutumisel;

22.3. tegeliku hooldamise lõpetamisel;

22.4. muudel asjaoludel.

23. Hooldajatoetuse saaja on kohustatud teatama kirjalikult asjaoludest, mis toovad kaasa määratud toetuse maksmise lõpetamise 10 päeva jooksul asjaolude tekkimisest.

24. Kui punktis 22 nimetatud asjaoludest ei teatatud, siis on vallavalitsusel õigus enammakstud toetus tagasi nõuda.

25. Hooldajatoetuse maksmine lõpetatakse maksmise lõpetamist tingivate asjaolude tekkimise kuule järgnevalt kuust.

HOOLDAJATOETUSEST....

O1. aprillist jõustus sotsiaalhoolekande seaduse ja puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muudatused. Vastavalt sellele ei maksta puuetega inimeste hooldajatele toetust enam puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel riigieelarvest.

Seaduseandja andis valla- ja linnavalitsustele õiguse määrata ja maksta 18-aastase ja vanema inimese teovõimelisele hooldajale või eestkostjale hooldajatoetust kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud tingimustel ja korras. Seaduse muudatus eeldab raha otstarbekamat ja sihipärasemat kasutamist, milleks tuleb kohalikul omavalitsusel selgitada välja hooldatavate tegelik hooldusvajadus ja hooldusega seotud õigustatud kulutused.

Hooldusvajaduse välja selgitamiseks külastab sotsiaalnõunik hooldusel või eestkostel oleva inimese kodu ja selgitab välja tema hoolduse vajaduse ja võimalused puudega inimesele kõrvalabi, juhendamise või järelevalve tagamiseks. Hindamisel võib kasutada perearsti abi. Keerulise juhtumi puhul on sotsiaalnõunikul eaka puudega inimese puhul võimalik pöörduda geriaatrilise hindamise komisjoni poole, tööealise puuetega inimese puhul taotleda inimesele rehabilitatsiooniplaani koostamist riikliku rehabilitatsiooniteenuse raames.

Kogutud info edastatakse vallavolikogu sotsiaalkomisjonile, kes teeb ettepaneku hooldajatoetuse määramiseks või sellest keeldumisest vallavalitsusele.

Hooldajatoetus on Ambla valla eelarvest makstav igakuine toetus 18-aastase ja vanema raske või

sügava puudega inimese teovõimelisele hooldajale või eestkostjale, kelle elukohaks rahvastiku registri andmetel on Ambla vald.

Hooldajatoetust ei maksta inimesele, kellele on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel määratud raske või sügav puue, kellele laieneb perekonnaseaduse alusel hooldatava ülalpidamiskohustus (abikaasa, vanem, täisealine laps, vanavanem, lapselaps, täisealine võõras- või kasulaps, võõras- või kasuvanem, vend, õde). Hooldajatoetuse suuruse arvutamise aluseks on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määr, mis kehtestatakse riigieelarvega igaks eelarveaastaks eraldi. Inimesele, kellel on õigus hooldajatoetusele makstakse toetust igakuiselt. Sügava puudega inimese hooldajale makstakse 100% sotsiaaltoetuste määrast, raske puudega inimese hooldajale 60%.

Hooldajatoetuse taotlemiseks peab taotleja esitama Ambla Vallavalitsusele kirjaliku avalduse, milles märgitakse taotleja ja hooldava(-te) andmed (nimi, sünniaeg, elukoht), samuti hooldaja kehtiv isikut tõendav dokument. Vallavalitsusel on õigus vajadusel nõuda muid täiendavaid andmeid või dokumente.

Hooldajatoetus määratakse otsuse tegemisele järgneva kuu esimesest päevast ja makstakse välja hiljemalt arvestatava kuu 15. päevaks, kas toetuse saaja pangakontole või vallavalitsuse kassast.

Eelarve piisavuse korral võib maksta täiendavat toetust arsti juures käimisega seotud

transpordikulude hüvitamiseks ja/või ravimite kompenseerimiseks sügava puude korral kuni 100 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast ja raske puude korral kuni 60 protsenti riigieelarve seadusega sätestatud sotsiaaltoetuste määrast, tingimusel, et puudega inimesele ei ole määratud hooldajat. Kuldokumentidena esitada transpordikulude hüvitamise korral arstitõend visiidil käimise kohta ja ravimite puhul apteegi kassatšekk. Eelpool nimetatud toetust võib arvestada jooksva aasta lõikes.

PUUDE TAOTLEMISE UUS KORD...

Käesoleva aasta aprillikuust muutus puude raskusastme taotlemise kord.

Kui seni pöördus puude taotleja perearsti poole, kes täitis kõik vajalikud dokumendid, siis alates aprillikuust on inimene ise puude taotlemisel senisest aktiivsem osaleja ja selleks peab ta pöörduma esmalt elukohajärgse pensioniameti poole.

Puude raskusastet ja puuetega inimeste sotsiaaltoetusi taotlev inimene saab pensioniametist (või Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt) arstliku ekspertiisi taotlemise vormi, mille ta sealsamas või kodus ära täidab.

Uue korra kohaselt on isikul võimalus ise hinnata oma kõrvalabi, järelevalve või juhendamise vajadust ning anda muud asjakohast informatsiooni, mis on vajalik puude raskusastme määramiseks. Kindlasti tuleb taotlusesse täpselt märkida pere- või raviarsti kontaktandmed, kes omab isiku tervisliku seisundi kohta põhjalikumalt informatsiooni. Täidetud taotluse vormi ja muud dokumendid võib pensioniametisse ise kohale viia või saata posti teel.

Viie tööpäeva jooksul pärast arstliku ekspertiisi taotluse laekumist võtab pensioniameti arstliku ekspertiisi komisjon ühendust taotluses nimetatud arstiga ja küsib temalt isiku tervise seisundi kirjelduse. Arst esitab nõutava dokumendi pensioniametile kümne tööpäeva jooksul. Seega on arstliku ekspertiisi komisjonil puude raskusastme määramise või määramata jätmise aluseks kaks dokumenti – isiku esitatud arstliku ekspertiisi taotlus ja arsti esitatud sama isiku tervise seisundi kirjeldus. Meenutagem siinkohal puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadust, mille kohaselt Eestis jaotatakse puude raskusastmed järgmiselt:

- a) sügav puue – inimene vajab kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet ööpäevaringselt;
- b) raske puue – inimene vajab kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet igal ööpäeval;
- c) keskmine puue – inimene vajab kõrvalabi, ju-

hendamist või järelevalvet väljaspool oma elamiskohta vähemalt korra nädalas.

Puude raskusastme määramisel arvestatakse puude taotleja tervise seisundit, tegevusvõimet, kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve vajadust, mis esineb inimesel tehniliste abivahendite kasutamisele vaatamata, elukeskkonda, puudest tingitud lisakulusid, rehabilitatsiooniplaani olemasolul selles ettenähtud tegevusi.

Kuni 65-aastastele isikutele määratakse puude raskusaste tähtajaga pool aastat, üks aasta, kaks aastat või kolm aastat.

Vähemalt 65-aastastele isikutele võib puude raskusastme määrata tähtajatult, kui tervise seisundi tõttu tema kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve vajadus eeldatavalt ei muutu. Pensioniameti arstliku ekspertiisi komisjon teeb otsuse 15 tööpäeva jooksul alates tervise seisundi kirjelduse saamisest. Otsus koos sisulise põhjendusega saadetakse puude raskusastet taotlenud inimesele ja tervisekirjelduse andnud arstile 10 tööpäeva jooksul pärast ekspertiisi otsuse vastuvõtmist.

Puude raskusastme lõppemise tähtaja hiljemalt viimasel kuul saab inimene taotleda korduva ekspertiisi. Selleks esitab ta uue ekspertiisitaotluse elukohajärgsele pensioniametile ning pensioniamet saadab teatise isiku pere- või eriarstile uue tervise seisundi kirjelduse saamiseks. Tähtajatut puude raskusastet omav inimene ei pea midagi ette võtma.

Kui isik ei ole nõus talle määratud puude raskusastmega, siis kolme kuu jooksul pärast otsuse teadasaamist võib ta pöörduda Sotsiaalkindlustusameti juures asuva vaidluskomisjoni poole. Vaidluskomisjoni otsusega mittenõustumise korral on isikul õigus pöörduda halduskohtusse kolme kuu jooksul arvestades vaidluskomisjoni otsuse teatavaks tegemise päevast.

Meeldetuletuseks ja tekkida võivate segaduste vältimiseks olgu lisatud, et puude raskusaste ja püsiv töövõimetus ei ole omavahel seotud, kuid need võivad esineda ühel inimesel samaaegselt.

Kui puuet võib tuvastada igal inimesel vanusest sõltumata, siis püsiv töövõimetus tuvastatakse üldjuhul tööeas isikul.

Puuetega inimestele maksab riik sotsiaaltoetusi, püsiva töövõimetusel puhul määratakse töövõimetus pension. Oluline on mees pidada, et puude raskusastme taotlemiseks tuleb pöörduda pensioniametisse, seevastu püsiva töövõimetus tuvastamine algab endiselt perearsti juurest.

REHABILITATSIOONITEENUS...

Rehabilitatsiooniteenus on isiku iseseisva toimetuleku, sotsiaalse integratsiooni ja töötamise või tööle asumise soodustamiseks osutatav teenus, mille raames:

- koostatakse rehabilitatsiooniplaan;
- osutatakse rehabilitatsiooniplaanis märgitud teenuseid (füsioterapeuditeenus, eripedagoogi teenus, logopeediateenus jne.);
- juhendatakse, kuidas rehabilitatsiooniplaani tegevusi ellu viia.

Õigus rehabilitatsiooniteenusele on:

- puuetega isikutel;
- kõigil puude raskusastet taotlevatel lastel;
- 16-aastaselt ja vanematel isikutel, kui see on vajalik puude raskusastme määramiseks või iseseisvaks toimetulekuks;
- alaealistel isikutel alaealiste komisjoni otsusel;
- psüühikahäiretega isikutel, kelle töövõime kaotus on vähemalt 40%.

Rehabilitatsiooniteenuse taotlemine

- isik esitab rehabilitatsiooniteenuse taotlu-

se elukohajärgsele pensioniametile;

- pensioniamet väljastab isikule suunamiskirja rehabilitatsiooniteenuse saamiseks koos rehabilitatsiooniteenuse osutajate nimekirjaga.
 - Suunamiskirja saamisest 21 kalendripäeva jooksul peab rehabilitatsiooniteenusele suunatu pöörduma rehabilitatsiooniasutuse poole.
- Rehabilitatsiooniteenuse maksimaalne maksimum aastast, mille riik kompenseerib:
- täiskasvanud puudega ja puuet taotlevale inimesele – 5 000 krooni;
 - Alaealiste komisjoni otsuse alusel – 7 000 krooni;
 - Alla 18 aastase puudega või puuet taotlevale isikule – 15 000 krooni;
 - Psüühikahäiretega isikul, kelle töövõime kaotuse protsent on vähemalt 40 – 25 000 krooni.

JÄRVAMAA PENSIONIAMETI KLIENDITEENINDUSE TELEFONI NUMBER ON 38 48 777

Järva maakonna ohvriabikeskus ja nõustamiskomisjon korraldavad seminari “ KUI ARMASTUS TEEB HAIGET ”

Aeg: 05. mai 2005 kl 10 **Koht:** Järva maavalitsuse IV korruse saal

Sihtgrupp:

sotsiaaltöötajad, õpetajad, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid

Eesmärk: Koolituse eesmärk on tõsta inimeste perevägivalla alast teadlikkust, anda teavet, kuidas on võimalik aidata perevägivalla ohvreid erinevate institutsioonide poolt

Päevakavas:

- ü Katri Tammekand, Sotsiaalministeeriumi sotsiaalpoliitika info ja analüüsi osakonna peaspetsialist: „**Perevägivald Eestis. Tuntud või tundmatu.**“
- ü Ene Päll, Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna juhataja: „**Ohvriabitöötaja roll perevägivalla juhtumi lahendamisel.**“
- ü Kati Nõmm, Lääne Politseiprefektuur korrakaitseosakonna vanemkonstaabel : „**Politsei statistika perevägivalla juhtumitest Järvamaal.**“
- ü Ene Paadimeister, Eesti Sotsiaalprogrammide Keskuse psühholoog: „**Perevägivalla erinevad aspektid.**“ (mehe, naise, lapse ja pealtnägijate vaatenurgast).

Vajalik **eelregistreerimine** hiljemalt **30. APRILLIKS 2005**

Täpsem teave ja eelregistreerimine:
meiliaadressil
telefonil

Järva maakonna ohvriabikeskus
jarva.aa@ensib.ee
38 38 208

SEMINAR ON KÕIGILE HUVILISTELE TASUTA. OODATUD ON KÕIK, KEDA ANTUD TEEMA PUUDUTAB.

Korraldustoimikond

AMBLA VALLA INFOLEHT

Lai 22 Ambla 73502 Järvamaa
Telefon/faks 383 4038
E-mail: info@ambla.ee
www.ambla.ee
Tiraaz: 500

Pühapäeval 24. aprillil kell 11.00 toimub Paide Täiskasvanute Keskkooli Rahvaulikoolis Lai 33 Öppepäev "Koduad ilusaks"

Teemad: Aiakujundamine. Lilled koduaias. Püsililled ja lõikelilled kasvatamine. Õuna,- ploomi,- pirnipuude hooldusloikus. Kaasaegne aiakahjurite tõrje. (bioloogiline tõrje)
Lektor: Riina Annus ja tema kolleegid (aiandusagronomid)
Soovitav eelregistreerimine telefonil 3851493 või 53494204

Ootame teie registreerimist!

ÕNNITLEMESÜNNIPÄEVALAPSI

VIKTOR PETROV	01.04	88
VILMA KALLE	12.04	87
LINDA TOHVER	17.04	86
FLORIIDA ARUVALD	23.04	86
ERNA KULDPERE	05.04	85
ELISABETH KUUTOK	18.04	84
RENATE—ELFRIEDE KIVILA	03.04	82
MIRALDA MARIE PUUSEPP	29.04	82
ELVIIRA SAARMÄE	02.04	79
ALEKSANDRA PETROVA	03.04	79
HELJE KIVISTIK	21.04	78
ALICE LUUMANN	03.04	77
HANS KELGO	10.04	77
LILLI ADAMS	24.04	77
ILSE ANTON	23.04	76
ÜLO PUKSPUU	06.04	74
KARL PRIILINN	29.04	73
RITA HEINSAAR	23.04	72
EEVI OTTI	24.04	70
ENN BOLTON	25.04	70

KULTUURI- JA SPORDIÜRITUSED

APRILL

15.04. – Vendade Liivide luulekonkurss
23.04. – Jüriöö teatejooks, kell 20.00 Amblas
23.04. – eakate klubi „Vokiratas” piduõhtu Aravete Kultuurimajas, kell 19.00
24.04. – Mälumäng Aravete Kultuurimajas.
25.- 29.04. – Aravete Keskkooli Kevadpäevad
29.04. – Abituuriumi lõpukell
29.-30. 04. – **EM I etapp** kardisõidus Aravete Kardikeskuses (kohal ETV ja Kanal 2)
30.03. – Laste lauluvõistlus Aravete Kultuurimajas, kell 12.00

MAI

01.05 – Maastikurattasõidu SV 1. (rahvusvaheline) etapp Aravete Kardikeskuses
02.-06.05. – Looduskaitse nädal Aravete Keskkoolis
03.05. – Ümberjärvejooksu SV 1. etapp, kell 18.00, Käravetel
05.05. – Ümberjärvejooksu SV 2. etapp, kell 18.00, Vanaveskil
06.05. – Emadepäeva peoõhtu Ambla Põhikoolis, kell 18.00.
07.05. – Eakate klubi „Vokiratas” hooaja lõpupidu Aravete Kultuurimajas, kell 19.00
08.05. – Emadepäeva tähistamine Aravete Keskkoolis, kell 12.00

koolis, kell 12.00

10.05. – Ümberjärvejooksu SV 3. etapp, kell 18.00 Raval
12.05. – Ümberjärvejooksu SV 4. etapp, kell 18.00 Preedikul
14.05. – Aravete Kolmikürituse 2. osavõistlus – Kangrumäe metsajooks, Aravete Kardikeskus kell 12.00
21.05. – Ambla valla MV kergejõustikus, kell 12.00, Aravete staadionil

Lastelaagri soodustusikud vähekindlustatud perede lastele 2005. a.

07.07.-13.07.2005. a. Luunja Noortelaager Tartumaal 2 tuusikut 7- 12. a. vanuses lastele 7 päeva. Maksumus 154.-

15.08.-21.08.2005. a. Urumarja Noortelaager Pärnumaal 4 tuusikut 7-15. a. vanuses lastele. 7 päeva. Maksumus 217.-
Informatsioon telefonil 38 34 242.

TÄHELEPANU TÄHELEPANU !!!

Veel on saada Ambla Vallavalitsusest tasuta naistesaapaid: kõrge ja madala kontsaga nr 36—37